

Äldrenämnden

Utformande av plan för äldre i Nacka kommun

Motion den 28 januari 2016 av Gunnel Nyman Gräff m.fl., Socialdemokraterna

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att de områden som tas upp i motionen är viktiga för att planera kommunens insatser för äldre. Planeringsarbete pågår inom de områden som faller inom äldrenämndens ansvarsområde. Samverkan med andra nämnder pågår. Äldrenämnden ser inget behov av en sammanhållen äldreplan.

Motionen är med detta färdigbehandlad.

Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Sammanfattning

I en motion från Socialdemokraterna yrkas att Nacka kommun ska ta fram en konkret äldreplan med en äldreboendeplan som ska styra och stimulera utveckling och utbyggnad av vård- och omsorgsboenden. Planerna ska även innefatta flera andra områden som bland annat nya bostadsformer för äldre personer, nya vårdformer, kompetenssäkring av personal, stärkande fritid, trafiksäkerhet och snöröjning.

Sociala kvalitetsenheten arbetar inom de områden som motionen tar upp och som faller inom äldrenämndens ansvarsområde. Samverkan med andra nämnder sker löpande.

Äldrenämnden ser inget behov av en sammanhållen äldreplan.

Förslagen i motionen

I en motion från Gunnel Nyman Gräff, Majvie Swärd och Kaj Nyman Socialdemokraterna den 28 januari 2016 yrkas att Nacka kommun ska ta fram en konkret äldreplan med en äldreboendeplan som ska styra och stimulera utveckling och utbyggnad av vård- och omsorgsboenden. Planerna ska även innefatta: trygghetsboenden, nya bostäder som kan fungera för äldre personer, korttidsplatser, behov för dementa, behov av avlastning,

hemtjänst, nya vårdformer som teknik, kompetenssäkring av personal, stärkande fritid och trafiksäkerhet och snöröjning.

I motionen påtalas vikten av att Seniorrådet och pensionärers egna organisationer samt fackliga organisationer ges möjlighet att medverka.

Enhetens utredning och bedömning

Nacka kommuns styrmodell har en grundläggande värdering om förtroende för och tillit, vilket innebär att ansvaret för verksamhetens mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling ska ligga på lägsta effektiva nivå. En äldreplan medför att denna grundvärdering inte beaktas då verksamheternas utrymme att själva besluta hur arbetet ska utformas riskerar att minska.

Idag sker samarbete med andra nämnder vad gäller tillgång till boenden. Planering inför framtida behov är idag inte samlad i en äldreplan inom äldrenämndens ansvarsområde men sker i skilda delar som beskrivs nedan.

Säkra behovet av särskilda boenden/vård och omsorgsboenden

En prognos för behoven av särskilda boenden fram till år 2030 tagits fram år 2015. Planeringen av bostäder för äldre är baserad på prognosen av kommande års behov av boenden för äldre. I det kommande detaljplanearbetet kommer prognosen att beaktas för att möjliggöra fler särskilda boenden. Under de närmaste fem åren beräknas behovet av platser att öka med drygt 20 per år och därefter med ytterligare minst 40 platser per år. Detta kan innebära nästan en fördubbling av platsbehovet till och med år 2030.

I arbetet med nya detaljplaner måste ta hänsyn tas till prognosen och till att möjliggöra att fler särskilda boenden för äldre byggs. Samverkan med andra nämnder, presumtiva fastighetsägare och verksamhetsanordnare behövs för att utveckla nya boenden. I planeringen ska hänsyn tas till kommunikationer, service, handel, anslutning till en park, ett torg eller grönområde.

Boenden med särskilda inriktningar

En utredning om hur behovet av insatser för målgrupper som är i behov av särskilda inriktningar för exempelvis dementa personer, personer med missbruksproblem, språk m.m. där kundvalsplatserna inte räcker till kommer att genomföras av sociala kvalitetsenheten under 2016. En översyn av korttidsplatser ingår.

Trygghetsboenden

Intresset från byggare och pensionärer i Nacka kommun visade sig tidigare vara svalt när det tidigare investeringsbidraget för trygghetsbostäder infördes. Kraven på gemensamhetslokaler och personalbemanning ledde till alltför höga hyreskostnader. Men Nacka kommun ställer sig i ett yttrande över SOU 2015:85 "Bostäder att bo kvar i", positiv till att återinföra investeringsstödet till trygghetsbostäder med vissa reservationer:

I kommunens Mål och budget 2016-2018 står att Äldrenämnden får i uppdrag att, i samverkan med exploaterings- och fastighetsansvariga, stimulera tillkomsten av trygghetsboenden med varierande upplåtelseformer i olika delar av kommunen. Under år 2016 ska en strategi tas fram som leder till att trygghetsboenden med olika upplåtelseformer byggs och utvecklas i flera delar av Nacka.

Hemtjänst

Antalet hemtjänstutförare har under alla år varit större än behovet i Nacka kommun. Ingen planering för framtida behov har därför skett. En stor översyn av kundvalsvillkoren inom hemtjänsten i kommunen pågår. Översyner kommer därefter att ske vart tredje år. I översynerna ingår omvärldsbevakning och behovsanalyser.

Nya vårdformer som teknik

För att införa välfärdsteknik i vården påbörjades under 2015 arbetet med omvandla Nacka kommun till en e-Hemtjänstkommun. Projektet har haft workshops med brukare, utförare och handläggare för att identifiera behov och möjligheter, studerat rutiner kring myndighetsutövningen, organisation kring tekniken och tagit fram kravställning inför upphandling. Nacka kommun avser att påbörja ett successivt införande av välfärdstekniktjänster för äldre boende i ordinärt boende under 2016. Tjänsterna kommer att vara i drift under 2016. De tjänster som initialt ska införas består av tre delar:

- Digital fjärrtillsyn som en möjliggör trygghetsbevarande tjänst i form avvikelsemonitorering.
- Digitala larm med positioneringsfunktion som kan användas utanför hemmet med tvåvägskommunikation.
- Kognitivt hjälpmedel i form av digitalt påminnelse-system för hemmet.

Kompetenssäkring av personal

Kompetenssäkring inom hemtjänst och särskilda boenden sker genom kundvalsvillkoren där särskilda boenden och hemtjänst ingår. Villkoren vad gäller utbildningskrav kommer troligen att förändras.

Framför allt hemtjänsten har svårigheter att rekrytera undersköterskor. Det är ett nationellt problem som även Sveriges kommuner och landsting uppmärksammar. Framtida lösningsförslag är att finna andra organisatoriska och tekniska lösningar. En annan lösning är att personal med annan utbildning, eller utbildning från andra länder i högre grad ska godkännas.

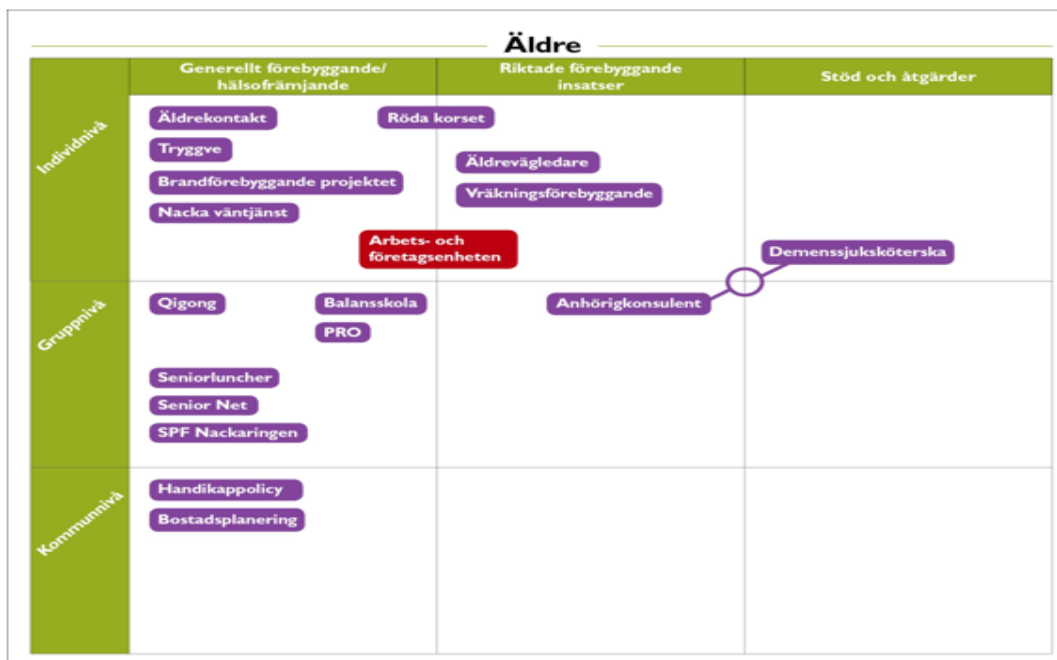
Utbildning till undersköterska genom Vård- och omsorgsprogrammet inom vuxenutbildningen, bekostas av kommunen för personer som bor i Nacka. Idag kan personal utan utbildning men med lång erfarenhet av arbete inom omsorgen validera sina kunskaper inom vuxenutbildningen.

Stärkande fritid

En särskild plan för förebyggande arbete för äldre personer saknas men flera förebyggande verksamheter pågår. Exempel är Lusthuset, 90 + träning, chi-gong, seniorluncher, stötta föreningar och organisationer. Anhörigstödet är till för att stärka anhöriga och de som är dåliga. Insatserna kan underlätta fysiskt, psykiskt och socialt och kan fås som service eller efter biståndsbedömning.

En kartläggning om förebyggande verksamheter för bland annat äldre genomfördes år 2014. Syftet med kartläggningen var att ta fram ett underlag som ska användas för att kunna utveckla och planera det förebyggande och hälsofrämjande arbetet inom socialtjänsten.

Kartläggning av förebyggande och främjande arbete för äldre på individ, grupp och kommunnivå.

Kartläggningen visade på bland annat på att andelen medel som är avsatta för förebyggande insatser var mindre än förväntat. Ett arbete pågår för att ta fram fler förebyggande insatser.

Trafiksäkerhet och snöröjning

Trafiksäkerhet ingår inte i äldrenämndens ansvarsområde men frågan finns vid planering av nya bostäder. Samarbete om snöröjning sker inte.

Utveckling av kvalitetsuppföljning av utförare

Sociala kvalitetsenheten har under senare tid utvecklat kvalitetsuppföljning av utförare. Ett seminarium med äldrenämnden med temat fortsatt utveckling av uppföljning av utförare hålls hösten 2016.

Ädrevänlig kommun - kartläggning

En kartläggning av om kommun enligt kriterierna för en åldersvänlig kommun kommer att genomföras, förutsatt att äldrenämnden ger social- och äldredirektören detta uppdrag. Äldrevänliga städer är ett nätverk inom Världshälsoorganisationen WHO. Kartläggningen kommer att ge en bred bild av nuläget och kan ge en vägledning för framtida prioriteringar. Områdena är: tillgänglighet, transporter, boende, gemenskap och fritidsverksamhet, social inkludering, delaktighet och inflytande, information och kommunikation samt vård, omsorg och service.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn. I bostadsplaneringen kan placering av boenden för äldre leda till ökade möjligheter för barn att möta äldre i bostadsområden.

Bilagor

1. Motion om att utforma en äldreplan

Beslutet ska skickas till

KSAU

Anna-Lena Möllstam
Enhetschef
Äldreheten

Eva Britt Lönnback Yilma
Kvalitetsutvecklare
Sociala kvalitetsenheten